

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE SEK WIDOK ZA ROK 2019

W roku 2019 Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej WIDOK realizowało projekty artystyczne i społeczne. Kontynuowało, choć w mniejszym już zakresie *Program Stypendialny WIDOK*. Współpracowało z organizacjami pozarządowymi, przede wszystkim z Fundacją Dom oraz instytucjami z obszaru kultury.

Program Stypendialny WIDOK

Autorka i koordynatorka: Magdalena Godlewska-Siwerska

Program Stypendialny WIDOK istnieje od 2003 roku. Jego cel to udzielanie wsparcia finansowego uzdolnionej w różnych dziedzinach młodzieży pochodzącej z niezamożnych rodzin. W roku 2019 SEK dofinansowało 2 stypendia wypłacane w terminie styczeń – czerwiec 2019 r.

Pieniądze przeznaczone na stypendia pochodziły ze środków własnych SEK Widok (comiesięczne wpłaty darczyńców i 1%). Środki są gromadzone na wydzielonym koncie bankowym. Podziałem stypendiów zajmuje się Rada Programu Stypendialnego w skład, której wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, darczyńców i sponsorów.

Projekt „Fotohistorie Polaków z Białorusi - ocalanie domowych archiwów”

Od 01-06-2019 do 29-11-2019

Koordynator: Urszula Dąbrowska

W ramach projektu zdigitalizowanych zostało 1200 fotografii dokumentujących dzieje polskich rodzin w czterech miejscowościach leżących dzisiaj w granicach Republiki Białoruś – w Iwieńcu, Wysokim Litewskim, Zabłociu i Wasiliszkach. Zebrany materiał udostępniony jest na portalu albom.pl.

W wyjazdach wzięli udział dziennikarze i historycy z Polski i z Białorusi: Urszula Dąbrowska, Grażyna Szałkiewicz, Andrzej Poczobut, Rafał Siderski, Łukasz Wołągiewicz, Grzegorz Dąbrowski. Odwiedzili 40 gospodarstw, w 25 zarejestrowali prywatne kolekcje

Podczas wizyt nawiązali kontakty z lokalnymi pasjonatami historii (Piotrem Kuźmichem w Zabłociu, o. Lechem Bachankiem w Iwieńcu, Aliną Wasiluk w Wysokim Litewskim). O wyprawach i znaleziskach powstał film dokumentalny.

Realizacja projektu wpłynęła na zainteresowanie mieszkańców odwiedzanych miasteczek domowymi archiwami. Wielu z nich wcześniej nie przywiązywało do tego wagi (np. rodzina Apolinarego Pupko w Iwieńcu), uznając fotografie jedynie za domowe pamiątki. Projekt zachęcił ich do podejmowania oddolnych działań skierowanych na ratowanie polskiej spuścizny kulturowej na terenach RB.

Projekt współfinansowany był w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2019 roku.

Działania w ramach współpracy z Fundacją Dom

1. Wyjazdy szkoleniowe. Dwie osoby z Zarządu SEK WIDOK Magdalena Godlewska-Siwerska oraz Małgorzata Niedzielko uczestniczyły w szkoleniu "Innovative teaching methods for teachers, school and adult education Staff" zrealizowanym w Bolonii w terminie 20.01.2019 – 26.01.2019.
2. Magdalena Godlewska jako wolontariuszka projektu „Yes You Can” wzięła udział w dwóch wizytach studyjnych w Luxemburgu 1-3.03.2019 oraz we Włoszech / Sardynia 17- 22.10.2019.
3. Warsztaty dokumentalne i artystyczne przeprowadzone w ramach projektu Fundacji Dom "Stare, nowe, piękne". Urszula Dąbrowska zrealizowała trzy warsztaty historyczno-dokumentalne z byłymi pracownikami Fast na temat przywracania pamięci oraz zachowania zdjęć i artefaktów po największym białostockim kombinacie włókienniczym. Wzięło w nich udział kilkanaście osób. Podczas rozmów z fastowiakami okazało się jak bardzo historia ta jest przemilczana i jak duża jest potrzeba jej odpowiedzenia. Ewa Chacianowska przeprowadziła trzy warsztaty związane z wzornictwem przemysłowym i modą w Polsce w okresie PRL-u. Oprócz wykładów odbyły się zajęcia praktyczne, na których uczestnicy starali się nadać starym i niemodnym już ubraniom nowy wygląd. Uczestnicy uczyli się jak przy pomocy prostych technik uwspółcześić swój wygląd, jak zestawiać stare z nowym. W warsztatach uczestniczyli ex-pracownicy Fast. Dzięki spotkaniom przywołana została „pamięć dawnych lat”. Fastowiaci chętnie przypominali dawne wzory, przynosząc na warsztaty przykłady tkanin produkowanych w Fastach i uszytych z nich ubrań.

